

ภาวะซึมเศร้าเป็นปัญหาที่สำคัญของผู้ป่วยในโรงพยาบาล และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยและครอบครัว การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะซึมเศร้าที่มารับบริการในโรงพยาบาลโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ตามกรอบแนวคิดของไดนาบีเดียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ลักษณะ ได้แก่ โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 5 กลุ่มๆ ละ 9 คน ได้แก่ 1)ผู้บริหาร 2)บุคลากรทีมสุขภาพ 3)ผู้ป่วย 4)ญาติ และ 5)แกนนำชุมชน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1)แบบสอบถาม ประกอบด้วย แบบสอบถามส่วนบุคคล แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าและแบบสอบถามการรับรู้การดูแล 2)แบบรวบรวมตัวชี้วัดคุณภาพการให้บริการผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะซึมเศร้าที่มารับบริการในโรงพยาบาลโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ 3)แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการดูแลของบุคลากรทีมสุขภาพ และ 4)แนวคำถามในการสัมภาษณ์รายบุคคลและรายกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา วิเคราะห์เนื้อหา และนำข้อมูลมาจัดประเด็นแยกเป็นหมวดหมู่

ผลการศึกษาพบปัญหาดังนี้ ด้านโครงสร้าง พบว่า 1) มีทรัพยากรวัสดุและงบประมาณไม่เพียงพอ ไม่มีสถานที่เป็นส่วนเฉพาะสำหรับการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะซึมเศร้า 2) ทรัพยากรบุคคลไม่เพียงพอ ขาดการทำงานเป็นทีม บุคลากรมีภาระงานมาก รวมทั้งขาดองค์ความรู้ ทักษะ ทักษะ และประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะซึมเศร้า 3) โครงสร้างองค์กรไม่ชัดเจน เกิดกระทบต่อการสั่งงาน ในด้านกระบวนการ พบว่า 1)บุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีการประเมินและคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง และไม่ได้ให้การปรึกษานกกระบวนการ 2)บุคลากรขาดการฟื้นฟู การติดตาม และการให้ข้อมูลที่เพียงพอ 3) การบันทึกเวชระเบียนไม่สมบูรณ์ และ 4)แกนนำชุมชนส่วนใหญ่ดูแลผู้ป่วยไม่ต่อเนื่อง ในด้านผลลัพธ์ พบว่า 1) อัตราการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่ำ 2) อัตราการพยายามฆ่าตัวตายสูง 3) อัตราการติดตามต่ำ และ 4) ผู้ป่วย ญาติ และแกนนำชุมชน ขาดความรู้ในเรื่องการคัดกรองภาวะซึมเศร้า และการใช้ยาต้านเศร้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุงพัฒนาระบบคุณภาพการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีภาวะซึมเศร้าของโรงพยาบาลโกรกพระ และเครือข่ายสุขภาพทั้งในด้านโครงสร้าง กระบวนการและผลลัพธ์ ต่อไป

Depression is a significant problem of patients in the hospital and trend to increase in chronically ill patients that impact themselves and their family. The objective of this study was to analyze the situation of caring for chronically ill patients with depression receiving services at Krok Phra Hospital, Nakhon Sawan Province based on the Donabedian concept, which comprises of 3 components: structure, process, and outcome. The samples were purposively selected and consisted of 5 groups and 9 subjects per group including: 1) administrators, 2) health care personnel, 3) patients, 4) relatives, and 5) community leaders. The instruments used for collecting data were: 1) questionnaires including concerning personal information questionnaire, received knowledge about depression questionnaire, and perception of care questionnaire, 2) index form for quality of services for chronically ill patients with depression at Krok Phra hospital, 3) personnel observation form in caring for chronically ill patients with depression, and 4) interview questions guideline for individuals and groups. Data were analyzed using descriptive statistics, content analysis and categorization.

The results revealed problem in terms of structure, as follows: 1) the material resources and budget were insufficient. Also, there was not a specific place for caring chronically ill patients with depression; 2) the human resources were insufficient, and was a lack of team work. The personnel had over work load, and lack of knowledge, attitudes, skills, and experience concerning the care of chronically ill patients with depression; 3) the structure of the organization was not clear, which has impact on job delegation. In terms of process, it was found that: 1) there was no assessment and screening of depression in chronically ill patients, and counseling was not given in a complete process; 2) there were lack of rehabilitation, follow up, and sufficient information; 3) document was not completed recording; and 4) most community leaders failed to take care continuously. In terms of outcome, it was found that: 1) the screening process rate was low; 2) the attempted suicide rates were high; 3) the follow up rate was low; and 4) the patients, relatives, and community leaders lacked knowledge on screening depression and antidepressants usage.

The results of this study could serve as information for system development of quality of care for chronically ill patients with depression in Krok Phra health and net work system in terms of structure, process, and outcome.